

کوچکترین درجات نمایش‌های شبه‌جا‌یگشتی یک‌به‌یک گروه‌های پوچ‌توان

* مهدی غفارزاده

استادیار گروه ریاضی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد خوی، خوی، ایران

تاریخ دریافت مقاله: ۹۶/۱۲/۲۱ تاریخ پذیرش مقاله: ۹۵/۱۲/۲۱

چکیده

ماتریس شبه‌جا‌یگشتی، ماتریسی نامنفرد روی میدان مختلط است که دارای اثر صحیح نامنفی باشد. برای گروه متناهی G ، فرض کنید $p(G)$ ، کوچکترین درجه نمایش‌های جایگشتی یک‌به‌یک G را نشان دهد. همچنین فرض کنید $q(G)$ و $c(G)$ ، به ترتیب کوچکترین درجات نمایش‌های یک‌به‌یک G به وسیله ماتریس‌های شبه‌جا‌یگشتی روی میدان‌های $\mathbb{Q}$ و $\mathbb{C}$ را نشان دهند. در این صورت $c(G) \leq q(G) \leq p(G)$. در این مقاله، ارتباط درجات فوق را در گروه‌های پوچ‌توان بررسی خواهیم کرد. در حقیقت، نشان می‌دهیم اگر G یک گروه پوچ‌توان متناهی باشد که دارای هیچ عامل مستقیم از مرتبه 6 نیست و $G = P_1 \times \dots \times P_r$ به صورت حاصل ضرب مستقیم زیرگروه‌های سیلوی نابدیهی P_i باشد، آن‌گاه $c(G) = c(P_1) + \dots + c(P_r)$. به عنوان یک نتیجه، نشان خواهیم داد که اگر G یک گروه پوچ‌توان از مرتبه فرد باشد، آن‌گاه $c(G) = q(G) = p(G)$.

واژه‌های کلیدی: نمایش شبه‌جا‌یگشتی، گروه پوچ‌توان، سرشت تحويل‌ناپذیر، اندیس شور، حاصل ضرب مستقیم گروه‌ها.

وسیله ماتریس‌های شبه‌جایگشتی روی میدان مختلط $\mathbb{C}$ باشد. با توجه به بحث بالا، واضح است که همواره،

$$c(G) \leq q(G) \leq p(G).$$

در مطالعات نظری و محاسباتی گروه‌های متناهی، معمولاً مفید است که یک نمایش جایگشتی روی مجموعه‌ای از اندازه تا حد امکان کوچک انتخاب کنیم. از این رو $p(G)$ به صورت گسترده مورد مطالعه قرار گرفته است. برای نمونه به [۵]، [۹] و [۱۴] مراجعه کنید. از آنجایی که $(c(G), p(G), q(G))$ ، به عنوان تعمیم‌هایی از کران‌های پایین مناسی برای آن هستند و محاسبه آنها به طور مستقیم با استفاده از جدول سرشت گروه‌ها انجام می‌گیرد (قضیه ۲.۲ را ببینید)، لذا معقول به نظر می‌رسد که بدانیم تا چه اندازه، $c(G)$ و $p(G)$ به خوبی $q(G)$ عمل می‌کنند.

برای مثال، اگر $A = A_1 \times \dots \times A_r$ یک گروه آبلی باشد که در آن هر A_i دوری از مرتبه توانی از یک عدد اول است، آن‌گاه طبق [۹] قضیه [۲] داریم:

$$(1) \quad p(A) = p(A_1) + \dots + p(A_r)$$

نتیجه مشابه برای $c(A)$ و $q(A)$ در [۴] به دست آمده است که می‌گوید اگر A دارای هیچ عامل مستقیم از مرتبه ۶ نباشد، آن‌گاه $c(A) = q(A) = p(A)$

$$(2) \quad c(A) = c(A_1) + \dots + c(A_r).$$

در حقیقت، به سادگی می‌توان مشاهده کرد که اگر A گروه دوری از مرتبه ۶ باشد، آن‌گاه $p(A) = c(A) = q(A) = 5$ و $c(A) = p(C_2) + p(C_3) = 5$ که در آن C_m گروه دوری از مرتبه m را نشان می‌دهد. مثال ۶.۲ را ببینید.

بعداً بهروش [۱]، نتیجه فوق را به کل گروه‌های آبلی تعمیم داد و نشان داد که اگر n بزرگترین عدد صحیح نامنفی باشد که A دارای جمعوند مستقیم یکریخت با C_6^n است، آن‌گاه

$$(3) \quad c(A) = q(A) = p(A) - n.$$

با توجه به اینکه هر گروه پوج‌توان به صورت حاصل- ضرب مستقیم زیرگروه‌های سیلوی خود است، لذا طبیعی است پیرسیم که آیا می‌توان (۱)-(۳) را به کل گروه‌های پوج‌توان تعمیم داد یا نه؟ در این راستا، جانسون [۹] و

۱- بیان مسئله و مقدمات

تمام گروه‌های مورد بحث در این مقاله، متناهی هستند. فرض کنید G یک گروه خطی از درجه n باشد؛ یعنی یک گروه از خودریختی‌های یک فضای برداری مختلط n -بعدی یا به طور معادل یک گروه از ماتریس‌های $n \times n$ با درآیه‌های مختلط. وانگ در [۱۲]، یک گروه شبه‌جایگشتی از درجه n را به صورت یک گروه خطی تعریف کرد که هر عضو آن دارای اثر صحیح نامنفی است. علت چنین نامگذاری از این حقیقت ناشی می‌شود که اگر G یک گروه از جایگشت‌ها روی مجموعه‌ای مانند Ω از اندازه n باشد، آن‌گاه با عمل اعضای G روی فضای برداری مختلط با پایه Ω ، یک گروه از ماتریس‌های نامنفرد با درآیه‌های 0 و 1 به دست می‌آوریم که یکریخت با G است. اثر ماتریس متناظر با یک عضو $x \in G$ برابر تعداد نقاطی از Ω است که توسط x ثابت نگه داشته می‌شوند. بنابراین، یک گروه جایگشتی از درجه n ، دارای یک نمایش به صورت یک گروه شبه‌جایگشتی از درجه n است.

وانگ در [۱۲] و [۱۳] بررسی کرد که کدام خواص از گروه‌های جایگشتی به گروه‌های شبه‌جایگشتی تعمیم می‌بایند. بعداً هارتلی و همکاران [۴]، مطالعه شbahat‌های بین گروه‌های جایگشتی و شبه‌جایگشتی را با بررسی ارتباط کوچکترین درجه یک نمایش جایگشتی یک‌به‌یک و کوچکترین درجه یک نمایش شبه‌جایگشتی یک‌به‌یک ادامه دادند. این درجات در ادامه، معرفی خواهند شد.

ماتریس شبه‌جایگشتی، ماتریسی نامنفرد روی میدان مختلط است به طوری که اثر آن، یک عدد صحیح نامنفی باشد. بنابراین هر ماتریس جایگشتی روی $\mathbb{C}$ ، یک ماتریس شبه‌جایگشتی است. فرض کنید G یک گروه (متناهی) باشد. فرض کنید $(p(G), q(G), c(G))$ کوچکترین درجه نمایش‌های جایگشتی یک‌به‌یک G را نشان دهد. بنا بر یک قضیه از کیلی، هر گروه با یک گروه از جایگشت‌ها یکریخت است. فرض کنید $(q(G), p(G))$ کوچکترین درجه نمایش‌های یک‌به‌یک G به وسیله ماتریس‌های شبه‌جایگشتی روی میدان گویا $\mathbb{Q}$ را نشان دهد و $c(G)$ کوچکترین درجه نمایش‌های یک‌به‌یک G به

از این رو، نتیجه زیر را از قضیه ۱.۱ به دست می‌آوریم.

نتیجه ۲.۱: فرض کنید G یک گروه پوج‌توان باشد که دارای هیچ عامل مستقیم C_6 نیست و فرض کنید G دارای هیچ بخش یکریخت با یک گروه کواترینون تعمیم یافته نباشد؛ به ویژه اگر G از مرتبه فرد باشد، آن‌گاه $c(G) = q(G) = p(G)$.

سازمان‌دهی این مقاله به صورت زیر است: ابتدا در بخش دوم، الگوریتم‌های محاسبه $p(G)$ و $q(G)$ و $c(G)$ را برای گروه‌های متناهی ارائه خواهیم کرد. سپس در ردۀ گروه‌های از مرتبه توانی از یک عدد اول، الگوریتم‌های ساده شده‌ای را بیان خواهیم کرد. لم‌های مقدماتی به منظور اثبات قضیه ۱.۱ ارائه خواهیم نمود. در نهایت، در بخش سوم، نتیجه اصلی این مقاله را اثبات خواهیم کرد.

مرجع اصلی درباره نظریه سرشت گروه‌های متناهی [۸] است. همچنین، خواننده برای مطالعه بیشتر در زمینه نمایش‌های شبۀ جایگشتی یک‌به‌یک می‌تواند به [۱]–[۴]، [۶]، [۱۲] و [۱۳] مراجعه کند.

۲-کوچکترین درجات جایگشتی و شبۀ جایگشتی یک‌به‌یک گروه‌های متناهی
ابتدا الگوریتم‌های محاسبه $p(G)$ ، $q(G)$ و $c(G)$ را برای یک گروه متناهی G بیان می‌کنیم. لازم به ذکر است که اگر $G \leq H$ ، آن‌گاه مغز H در G که با نماد H_G نشان می‌دهیم، به صورت زیر تعریف می‌شود:

$$H_G = \bigcap_{g \in G} g^{-1} H g$$

و آن بزرگترین زیرگروه نرمال منحصر بفرد G است که مشمول در H می‌باشد.

قضیه ۱.۲: فرض کنید G یک گروه باشد. در این صورت

$$p(G) = \min \left\{ \sum_{i=1}^n |G:H_i| : H_i \leq G, \bigcap_{i=1}^n (H_i)_G = 1 \right\}$$

رایت [۱۴] نشان داده‌اند که اگر H و K گروه‌های پوج‌توان نابدیهی باشند، آن‌گاه

$$p(H \times K) = p(H) + p(K). \quad (4)$$

در [۳]، بهروش و غفارزاده نشان داده‌اند که اگر G یک p -گروه باشد که در آن p یک عدد اول است، آن‌گاه $c(G) = p(G)$ و اگر $q(G) = p(G)$ باشد، آن‌گاه $c(G) = q(G) = p(G)$.

توجه کنیم که برای گروه کواترینون $G = Q_8$ داریم: $c(G) = 4$ ، $q(G) = p(G) = 8$.

(مثال ۵.۲ را ببینید). بنابراین، اگر H و K دو p -گروه نابدیهی (به ازای یک p یکسان) باشند، آن‌گاه از (۴) نتیجه می‌شود که

$$q(H \times K) = q(H) + q(K).$$

بعداً در [۶]، نشان داده شده است که اگر H و K دو p -گروه نابدیهی (به ازای یک p یکسان) باشند، آن‌گاه $c(H \times K) = c(H) + c(K)$ (۵) در این مقاله، نتایج اشاره شده در بالا را به ردۀ گروه‌های پوج‌توان تعمیم می‌دهیم.

قضیه ۱.۱: فرض کنید G یک گروه پوج‌توان باشد که دارای هیچ عامل مستقیم C_6 نیست و فرض کنید

$$G = P_1 \times \dots \times P_r$$

تجزیه G به صورت حاصل‌ضرب مستقیم زیرگروه‌های سیلوی نابدیهی باشد. در این صورت

$$c(G) = c(P_1) + \dots + c(P_r).$$

وضعیت در مورد $q(G)$ به مراتب پیچیده‌تر است. به عنوان یک نمونه، گروه $G = Q_8 \times C_3$ را در نظر بگیرید. همان‌طور که در مثال ۷.۲ نشان داده می‌شود، $q(G) = 8$ و $q(Q_8) = 8$ و $q(C_3) = 3$. لذا ممکن است یک گروه پوج‌توان

دارای هیچ عامل مستقیم C_6 نباشد، ولی

$$q(G) < q(P_1) + \dots + q(P_r).$$

با این حال، همان‌طور که در بالا اشاره شد، اگر G دارای هیچ بخش یکریخت با یک گروه کواترینون تعمیم یافته نباشد، آن‌گاه به ازای هر i ، $1 \leq i \leq r$ داریم:

$$c(P_i) = q(P_i) = p(P_i).$$

$$q(G) = \min\{\xi(1) + m(\xi) : \xi = \sum_{i \in I} m_i \Psi_i, K_I = 1 \text{ for } I \subseteq \{1, \dots, r\}, \text{ and } K_J \neq 1 \text{ for } J \subset I\}.$$

اثبات. به [۲، قضیه ۳] و [۳، لم ۲.۲]، مراجعه کنید.
همانند $p(G)$ ، بلا فاصله این سوال پیش می‌آید که در الگوریتم‌های بالا، چه تعداد از سرنشسته‌های Ψ_i برای محاسبه (G) و $c(G)$ لازم است و اینکه مقدار $m(\xi)$ چند است. در رده گروه‌های از مرتبه توانی از یک عدد اول، نتایج زیر را در این باره ذکر می‌کنیم.

لم ۳.۲: فرض کنید G یک p -گروه باشد که مرکز آن دارای مرتبه d است. فرض کنید $c(G) = \xi(c) + m(\xi)$ ، $\xi = \sum_{i \in I} \Psi_i$ در شرایط قضیه ۲.۲ صدق کند. در این صورت

$$m(\xi) = \frac{1}{p-1} \sum_{i \in I} \Psi_i \quad \text{(الف)}$$

$$|\mathcal{I}| = d \quad \text{(ب)}$$

مشابه (الف) و (ب) برای (G) نیز برقرار هستند.

اثبات. به [۶، قضیه ۳.۲]، مراجعه کنید.

قضیه ۴.۲: فرض کنید G یک p -گروه باشد. در این صورت $c(G) = p(G) \leq q(G) = p(G)$ و اگر G دارای هیچ بخش یک‌ریخت با یک گروه کواترینون تعیین یافته نباشد، آن‌گاه $c(G) = q(G) = p(G)$.

اثبات. [۳، قضیه ۲.۳] مراجعه کنید.

طریقه استفاده از الگوریتم‌های بالا را در چندین مثال توضیح می‌دهیم.

مثال ۵.۲: فرض کنید G گروه دووجهی D_8 یا گروه کواترینون Q_8 باشد. چون $Z(G)$ دوری است، لذا طبق قضیه ۱.۲،

$$p(G) = \min\{|G:H| : H \leq G, H_G = 1\}.$$

گروه D_8 دارای زیرگروهی از مرتبه ۲ با مغز بدیهی است، لذا $p(D_8) = 4$. در حالی که تمام زیرگروه‌های Q_8 نرمال هستند. از این رو، تنها زیرگروه Q_8 با مغز بدیهی، زیرگروه بدیهی است. پس $p(Q_8) = 8$ همچنان از قضیه ۲.۲ و لم ۳.۲ می‌دانیم که

اگر G یک p -گروه باشد که مرکز آن، $Z(G)$ دارای مرتبه d است، آن‌گاه $d/2 \leq n \leq d$. به علاوه کران $n=d$ توسط یک نمایش جایگشتی از G به دست می‌آید.

اثبات. به [۹، بخش ۱ و قضیه ۳]، مراجعه کنید.
به منظور بیان الگوریتم‌های محاسبه $c(G)$ و $q(G)$ نمادگذاری‌های زیر را بیان می‌کنیم که در کل مقاله مورد استفاده قرار خواهد گرفت.

فرض کنید G یک گروه باشد و فرض کنید $i, 0 \leq i \leq r$. رددهای تزویجی گالوا روی $\mathbb{Q}$ برای سرنشسته‌های تحويل‌ناپذیر مختلط G باشند (صفحه ۱۸۲ مرجع [۸] را ببینید). به ازای هر i با $0 \leq i \leq r$ فرض کنید ψ_i یک نماینده از رددهای $\mathbb{C}$ باشد که در آن $\psi_0 = 1_G$ به ازای هر $1 \leq i \leq r$ ، فرض کنید $\Gamma(\psi_i) = \text{Gal}(\mathbb{Q}(\psi_i)/\mathbb{Q})$.

گروه گالوای متناظر با توسعی $\mathbb{Q}(\psi_i)/\mathbb{Q}$ باشد. قرار می‌دهیم

$$\Psi_i = \sum_{\sigma \in \Gamma(\psi_i)} \psi_i^\sigma.$$

به عبارت دیگر، Ψ_i سرنشستی از G است که از جمع مزدوج‌های گالوای ψ_i به دست آمده است. فرض کنید $K_i = \ker \Psi_i$. بهوضوح K_i به ازای $K_i = \ker \psi_i$ هر $I \subseteq \{0, 1, \dots, r\}$ قرار می‌دهیم $\prod_{i \in I} K_i$. همچنین اندیس شور i روی میدان $\mathbb{Q}$ را با m_i نشان می‌دهیم. در نهایت این که، اگر χ یک سرنشست غیراصلی از G باشد، از نماد $m(\chi)$ برای نشان دادن

$m(\chi) = |\min\{\chi(g) : g \in G\}|$
استفاده می‌کنیم. در حالی که برای $\chi = 1_G$ قرار می‌دهیم $m(\chi) = 0$

قضیه ۲.۲: فرض کنید G یک گروه باشد. در این صورت

$$c(G) = \min\{\xi(1) + m(\xi) : \xi = \sum_{i \in I} \Psi_i, K_I = 1 \text{ for } I \subseteq \{1, \dots, r\}, \text{ and } K_J \neq 1 \text{ for } J \subset I\}$$

$\eta = \varphi \times \psi_1 + \varphi \times \psi_2$ کمترین مقدار سرشت برای ۴ است که در یک عضو از مرتبه ۲ رخ می‌دهد.
پس

$$q(Q_8) = 8 \leq q(Q_8 \times C_3) \leq \eta(1) + m(\eta) = 4 + 4 = 8.$$

بنابراین $8 = q(Q_8 \times C_3)$ هم‌چنین

$$p(Q_8 \times C_3) = p(Q_8) + p(C_3) = 11.$$

این نشان می‌دهد که نامساوی‌های

$$c(G) < q(G), \quad q(G) < p(G),$$

می‌توانند هم زمان در یک گروه رخ دهند.

اینک مقدمات اثبات قضیه ۱۰.۱ را فراهم می‌کنیم. ابتدا یک لم ساده ولی در عین حال مفید را بیان می‌کنیم.

لم ۸.۲: فرض کنید $G = H \times K$ که در آن $\varphi \in \text{Irr}(H)$ و $\psi \in \text{Irr}(K)$

$$\Phi = \sum_{\sigma \in \Gamma(\varphi)} \varphi^\sigma,$$

$$\Psi = \sum_{\sigma \in \Gamma(\psi)} \psi^\sigma,$$

$$\chi = \varphi \times \psi \in \text{Irr}(G),$$

$$X = \sum_{\sigma \in \Gamma(\chi)} \chi^\sigma.$$

در این صورت $X(1) = \Phi(1)\Psi(1)$

اثبات. فرض کنید $m = |H|$ و $n = |K|$. فرض

کنید ε_m و ε_n به ترتیب یک ریشه اولیه مختلط و

و $\mathbb{Q}(\varphi) \subseteq \mathbb{Q}(\varepsilon_m)$ چون $(m, n) = 1$ ، لذا بنا بر

قضیه ۱۲.۲۰ $\mathbb{Q}(\psi) \subseteq \mathbb{Q}(\varepsilon_n)$. از این

$$\mathbb{Q}(\varphi) \cap \mathbb{Q}(\psi) = \mathbb{Q},$$

می‌دانیم $\mathbb{Q}(\psi) \subseteq \mathbb{Q}(\chi)$ و $\mathbb{Q}(\varphi) \subseteq \mathbb{Q}(\chi)$

چون $\mathbb{Q}(\chi)/\mathbb{Q}$ یک توسعی گالوا است، لذا بنا بر [۷،

قضیه ۱۸] $\mathbb{Q}(\chi)/\mathbb{Q}(\psi)$ نیز گالوا خواهد بود و

$$|\mathbb{Q}(\chi)| = |\mathbb{Q}(\psi)| = |\mathbb{Q}(\varphi)|.$$

بنابراین

$$|\mathbb{Q}(\chi)| = |\mathbb{Q}(\chi)| |\mathbb{Q}(\psi)| |\mathbb{Q}(\psi)| = |\mathbb{Q}(\varphi)| |\mathbb{Q}(\psi)| |\mathbb{Q}|.$$

$$= |\mathbb{Q}(\varphi)| |\mathbb{Q}| = |\mathbb{Q}(\varphi)| |\mathbb{Q}|.$$

پس $|\chi| = |\Gamma(\varphi)| |\Gamma(\psi)|$. از اینجا نتیجه

می‌شود:

$$X(1) = \sum_{\sigma \in \Gamma(\chi)} \chi^\sigma(1) = |\Gamma(\chi)| \chi(1) =$$

$$(|\Gamma(\varphi)| \varphi(1)) (|\Gamma(\psi)| \psi(1)) =$$

$$\Phi(1)\Psi(1).$$

$$c(G) = \min\{2\Psi_i(1) : K_i = 1\},$$

$$q(G) = \min\{2m_i\Psi_i(1) : K_i = 1\}.$$

در هر حالت، تنها سرشت تحويل‌ناپذیر (مختلط)

یک‌به‌یک G ، یک سرشت از درجه ۲ است، لذا

$$c(D_8) = q(D_8) = 4, \quad c(Q_8) = 4.$$

چون اندیس شور سرشت فوق روی $\mathbb{Q}$ در گروه Q_8

برابر ۲ است، لذا $q(Q_8) = 8$.

مثال ۶.۲: گروه $G = C_6 \cong C_2 \times C_3$ را در نظر

بگیرید. G دقیقاً دارای دو سرشت خطی یک‌به‌یک λ_1 و

λ_2 است. هم‌چنین λ_1 و λ_2 مزدوج گالوای هم هستند.

واضح است که اگر χ عضوی از مرتبه ۲ در G باشد،

آن‌گاه

$$\lambda_1(x) = \lambda_2(x) = -1.$$

پس

$$\begin{aligned} c(G) = q(G) &= (\lambda_1 + \lambda_2)(1) \\ &\quad + m(\lambda_1 + \lambda_2) \\ &= 2 + 2 = 4. \end{aligned}$$

هم‌چنین بنا بر رابطه (۱)،

$$p(G) = p(C_2) + p(C_3) = 5.$$

مثال ۷.۲: فرض کنید $G = Q_8 \times C_3$. فرض کنید

φ تنها سرشت تحويل‌ناپذیر مختلط یک‌به‌یک Q_8 باشد

و فرض کنید ψ_1 و ψ_2 سرشت‌های خطی غیراصلی

C_3 باشند. توجه کنیم که ψ_1 و ψ_2 مزدوج گالوای هم

هستند. قرار می‌دهیم:

$$\xi = \varphi \times 1 + 1 \times \psi_1 + 1 \times \psi_2.$$

در این صورت $m(\xi) = 3$. پس

$$c(G) \leq \xi(1) + m(\xi) = 7.$$

از طرفی $C_4 \times C_3 \leq G$. لذا

$$c(C_4 \times C_3) = 7 \leq c(G).$$

این نتیجه می‌دهد که $c(G) = 7$. توجه کنیم که

$\varphi \times 1$ دارای اندیس شور ۲ است (فصل ۱۰ مرجع [۸]

را ببینید)، لذا این برای محاسبه $q(G)$ مناسب نیست.

ولی اگر تنها سرشت‌های تحويل‌ناپذیر یک‌به‌یک G

یعنی ψ_1 و ψ_2 که مزدوج گالوا هستند را

دنظر بگیریم، آن‌گاه بنا بر [۸، تمرین ۹.۱۰، اندیس

شور هر دو سرشت فوق روی $\mathbb{Q}$ برابر ۱ است. هم‌چنین

$$\Psi(z) = -|\Gamma'| \psi(1) = -\frac{|\Gamma|}{|\Gamma''|} \psi(1) = -\frac{1}{p-1} \Psi(1).$$

لم ۱۰.۲: فرض کنید G یک p -گروه باشد و فرض کنید ψ یک سرشناس تحویل‌ناپذیر غیراصلی G باشد. قرار دهیم:

$$\Psi = \sum_{\sigma \in \Gamma(\psi)} \psi^\sigma.$$

در این صورت $m(\Psi) = \frac{1}{p-1} \Psi(1)$ ثابت. یادآوری می‌کنیم که

$$m(\Psi) = |\min\{\Psi(g) : g \in G\}|.$$

ابتدا نشان می‌دهیم $m(\Psi) \leq \frac{1}{p-1} \Psi(1)$. برای این کار، کافی است $g \in G$ را دلخواه اختیار کنیم و نشان دهیم

$$\Psi(g) \geq -\frac{1}{p-1} \Psi(1).$$

قرار می‌دهیم $K = \ker \psi$ اگر $g \in K$ ، نامساوی واضح است. لذا فرض کنید $gK = n > 1$. بنابراین $\psi(g) = \sum_{i=1}^s \varepsilon_i$ که در آن $m(\psi(g)) = s$ و هر ε_i یک ریشه اولیه مختلط است. فرض کنید n یک ریشه اولیه واحد با $n_i | n$ است. در این صورت $|G| = m(\psi(g)) = s$ واحد باشد.

$$\mathbb{Q} \subseteq \mathbb{Q}(\psi) \subseteq \mathbb{Q}(\varepsilon), \quad \mathbb{Q} \subseteq \mathbb{Q}(\varepsilon_i) \subseteq \mathbb{Q}(\varepsilon).$$

قرار می‌دهیم:

$$\Gamma = \Gamma(\mathbb{Q}(\varepsilon)/\mathbb{Q}),$$

$$\Gamma' = \Gamma(\mathbb{Q}(\varepsilon)/\mathbb{Q}(\psi)),$$

$$\Gamma'' = \Gamma(\psi), \quad \Gamma'_i = \Gamma(\mathbb{Q}(\varepsilon)/\mathbb{Q}(\varepsilon_i)),$$

$$\Gamma''_i = \Gamma(\mathbb{Q}(\varepsilon_i)/\mathbb{Q}).$$

در این صورت، طبق [۱۰، قضیه ۲.۴.۶]، نگاشتهای تحدید $\phi_1: \Gamma \rightarrow \Gamma''_i$ و $\phi_2: \Gamma \rightarrow \Gamma''$ به ترتیب یکریختی‌های $\bar{\phi}_1: \Gamma/\Gamma' \cong \Gamma''_i$ و $\bar{\phi}_2: \Gamma/\Gamma' \cong \Gamma''$ را القا می‌کنند که در آن

$$\bar{\phi}_1(\bar{\sigma}) = \sigma|_{\mathbb{Q}(\psi)}, \quad \bar{\phi}_2(\bar{\sigma}) = \sigma|_{\mathbb{Q}(\varepsilon_i)}.$$

بنابراین

$$\Psi(g) = \sum_{\sigma \in \Gamma''} (\sum_{i=1}^s \varepsilon_i)^\sigma = \sum_{\sigma \in \Gamma''} (\sum_{i=1}^s \varepsilon_i)^{\bar{\sigma}}$$

بنابراین اثبات کامل است.

فرض کنیم χ یک سرشناس از گروه G باشد. مرکز χ به صورت زیر تعریف می‌شود:

$$Z(\chi) = \{g \in G : |\chi(g)| = \chi(1)\}.$$

بهوضوح $Z(\chi) \trianglelefteq G$ همچنین اگر $\mathfrak{X}$ یک نمایش از گروه G باشد که χ را القا می‌کند، آن‌گاه

$$Z(\chi) = \{g \in G : \mathfrak{X}(g) = \varepsilon I, \text{ for some } \varepsilon \in \mathbb{C}\}.$$

توجه کنیم که اگر $g \in Z(\chi)$ ، عضوی از مرتبه n باشد، آن‌گاه ε یک ریشه مختلط n واحد است. به علاوه طبق [۸، قضیه ۲۷.۲]، همواره داریم:

$$Z(\chi)/\ker \chi \leq Z(G/\ker \chi),$$

و اگر χ تحویل‌ناپذیر باشد، تساوی برقرار است.

لم ۹.۲: فرض کنید G یک گروه باشد و $\psi \in \text{Irr}(G)$. فرض کنید مرتبه $\chi \in Z(\psi)$ به بیمانه p برابر عدد اول باشد. قرار می‌دهیم $\Psi = \sum_{\sigma \in \Gamma(\psi)} \psi^\sigma$

$$\Psi(z) = -\frac{1}{p-1} \Psi(1).$$

اثبات. بنا بر تعریف، یک ریشه اولیه p واحد مانند ε

وجود دارد به طوری که $(\psi(1))^p = \varepsilon \psi(1)$. داریم

$$\mathbb{Q}(\varepsilon) \subseteq \mathbb{Q}(\psi).$$

$$\Gamma = \Gamma(\psi),$$

$$\Gamma' = \Gamma(\mathbb{Q}(\psi)/\mathbb{Q}(\varepsilon)),$$

$$\Gamma'' = \Gamma(\mathbb{Q}(\varepsilon)/\mathbb{Q}).$$

چون همواره $\mathbb{Q}(\psi)/\mathbb{Q}$ یک توسعه گالوا با گروه گالوای آبلی است، لذا طبق [۱۰، قضیه ۲.۴.۶]، نگاشت تحدید

$$\phi: \Gamma \rightarrow \Gamma'', \quad \phi(\sigma) = \sigma|_{\mathbb{Q}(\varepsilon)}$$

یک یکریختی $\bar{\phi}: \Gamma'' \cong \Gamma$ را القا می‌کند:

$$\bar{\phi}(\bar{\sigma}) = \sigma|_{\mathbb{Q}(\varepsilon)}, \quad \bar{\sigma} = \sigma \Gamma'.$$

پس

$$\begin{aligned} \Psi(z) &= \sum_{\sigma \in \Gamma} \psi^\sigma(z) = \psi(1) \sum_{\sigma \in \Gamma} \varepsilon^\sigma \\ &= \psi(1) \sum_{\sigma \in \Gamma} \varepsilon^{\bar{\sigma}} = |\Gamma'| \psi(1) \sum_{\sigma \in \Gamma''} \varepsilon^\sigma. \end{aligned}$$

توجه کنیم که $|\Gamma''| = p-1$ و

$$\sum_{\sigma \in \Gamma''} \varepsilon^\sigma = \varepsilon + \varepsilon^2 + \cdots + \varepsilon^{p-1} = -1.$$

لذا

$$\Psi(z) = -\frac{1}{p-1}\Psi(1).$$

این نتیجه می‌دهد که $m(\Psi) \geq \frac{1}{p-1}\Psi(1)$ بنابراین اثبات کامل است.

لم ۱۱.۲: فرض کنید $G = P_1 \times \dots \times P_r$, تجزیه گروه پوج‌توان G به صورت حاصل ضرب مستقیم زیرگروه‌های سیلوی نابدیهی P_i باشد. به ازای هر i , $1 \leq i \leq r$, فرض کنید $\lambda_i \in \text{Irr}(P_i)$ قرار می‌دهیم:

$$\begin{aligned} \psi &= \lambda_1 \times \dots \times \lambda_r \in \text{Irr}(G), \\ \Psi &= \sum_{\sigma \in \Gamma(\psi)} \psi^\sigma, \\ I &= \{i : 1 \leq i \leq r, \lambda_i \neq 1_{P_i}\}. \end{aligned}$$

اگر $|G/\ker \psi| \neq 6$ آن‌گاه $2\Psi(1) \geq \sum_{i \in I} c(P_i/\ker \lambda_i)$.

اثبات. قرار می‌دهیم:
 $\Lambda_i = \sum_{\sigma \in \Gamma(\lambda_i)} \lambda_i^\sigma$, $K_i = \ker \lambda_i$, $K = \ker \psi$.
 بنا بر لم ۸.۲ $2\Psi(1) = 2 \prod_{i \in I} \Lambda_i(1)$. توجه کنیم که همواره

$\prod_{i \in I} \Lambda_i(1) \geq \sum_{i \in I} \Lambda_i(1)$. (۷)
 مگر این که به ازای یک $j \in I$ داشته باشیم $\Lambda_j(1) = 1$ ولی بنا بر تعریف، $\Lambda_j(1) = 1$ اگر و تنها اگر $\lambda_j(1) = 1$. این نتیجه می‌دهد که به ازای هر $j \in I$, $\lambda_j(x) \in x \in P_j$ چون هر سرشت خطی، یک هم‌ریختی به $\lambda_j(x^2) = \lambda_j(x)^2 = 1$ است، لذا

یعنی این که به ازای هر $x \in P_j$, $x^2 \in K_j$. بنابراین P_j/K_j یک p -گروه آبلی مقدماتی است، ولی طبق [۸.۲] P_j/K_j دارای مرکز دوری است. پس $P_j/K_j \cong \mathbb{Z}_p$. چون $|P_j/K_j| \leq p$, لذا $\lambda_j \neq 1_{P_j}$.

بنابراین λ_j ممکن است داشته باشیم $\lambda_j(1) = 1$ در این حالت

$$\begin{aligned} &= \frac{1}{|\Gamma'|} \sum_{\sigma \in \Gamma} (\sum_{i=1}^r \varepsilon_i)^\sigma = \\ &= \frac{1}{|\Gamma'|} \sum_{i=1}^r \sum_{\sigma \in \Gamma} \varepsilon_i^\sigma. \end{aligned} \quad (۸)$$

فرض کنیم μ تابع موبیوس باشد: به ازای هر $n \in \mathbb{N}$ برابر جمع ریشه‌های اولیه مختلط n واحد است. همواره $\mu(n) \in \{0, -1, 1\}$. همچنین $\mu(n) = -1$ اگر و تنها اگر n مربع‌آزاد و دارای تعداد فردی عامل اول باشد.

قرار می‌دهیم $d_i = \frac{|\Gamma|}{|\Gamma'_i|}$, برای یافتن یک کران پایین برای $\Psi(g)$ می‌توانیم بدون از دست دادن کلیت فرض کنیم که به ازای هر $1 \leq i \leq s$, $\mu(n_i) = -1$ لذا در ادامه (۸) داریم:

$$\begin{aligned} \Psi(g) &= \frac{1}{|\Gamma'|} \sum_{i=1}^s d_i \mu(n_i) \geq \\ &\quad - \frac{1}{|\Gamma'|} \sum_{i=1}^s d_i. \end{aligned}$$

می‌دانیم $|\Gamma'_i| = \varphi(n_i)$ که در آن φ تابع اوپلر است. پس

$$\begin{aligned} \Psi(g) &\geq -\frac{1}{|\Gamma'|} \sum_{i=1}^s \frac{|\Gamma|}{\varphi(n_i)} = \\ &\quad -|\Gamma''| \sum_{i=1}^s \frac{1}{\varphi(n_i)}. \end{aligned}$$

بنا بر فرضی که انجام داده‌ایم $\mu(n_i) = -1$, لذا $n_i > 1$ از طرفی $n_i | n$ و G یک p -گروه است، لذا $p | n_i$. $\varphi(p) = p - 1 \leq \varphi(n_i)$. از این رو

$$\begin{aligned} \Psi(g) &\geq -|\Gamma''| \sum_{i=1}^s \frac{1}{p-1} = \\ &\quad -\frac{1}{p-1} \Psi(1). \end{aligned}$$

پس به ازای هر $g \in G$, $\frac{1}{p-1} \Psi(1)$ در نتیجه همان‌طور که می‌خواستیم $m(\Psi) \leq \frac{1}{p-1} \Psi(1)$.

برای نامساوی عکس، توجه کنیم که $1_G \neq \psi$, لذا $Z(\psi)/K = Z(G/K) \neq 1$. عضو $z \in Z(\psi)$ را طوری انتخاب می‌کنیم که مرتبه آن به پیمانه K برابر p باشد. در این صورت طبق لم ۹.۲ داریم:

زیرگروه‌های سیلوی G باشد که در آن P_1 -زیرگروه $P_i \neq 1, 2 \leq i \leq r$ است و به ازای هر i قرار می‌دهیم

$\psi = \lambda_1 \times \dots \times \lambda_r, \lambda_i \in \text{Irr}(P_i), \Psi = \sum_{\sigma \in \Gamma(\psi)} \psi^\sigma,$

$$I = \{i : 2 \leq i \leq r, \lambda_i \neq 1_{P_i}\}.$$

در این صورت به ازای هر عامل اول p از مرتبه گروه $G/(P_1(\ker \psi))$ داریم:

$$\frac{p}{p-1} \Psi(1) \geq \sum_{i \in I} c(P_i/\ker \lambda_i).$$

اثبات. قرار می‌دهیم

$\Lambda_i = \sum_{\sigma \in \Gamma(\lambda_i)} \lambda_i^\sigma, K_i = \ker \lambda_i, K = \ker \psi.$

چون به ازای هر $K = K_1 \times \dots \times K_r, 1 \leq i, j \leq r$ داریم

$$\Psi(1) = \prod_{i=1}^r \Lambda_i(1).$$

همانند اثبات لم ۱۱.۲، به ازای هر $i \in I$ داریم

$$\Lambda_i(1) > 1 \Rightarrow |P_i| > 1.$$

سرشت متناظر با آن، Λ_1 از درجه بزرگتر از یک باشد، آن‌گاه

$$\Psi(1) = \prod_{i=1}^r \Lambda_i(1) \geq 2 \prod_{i \in I} \Lambda_i(1) \geq 2 \sum_{i \in I} \Lambda_i(1) \geq \sum_{i \in I} c(P_i/K_i).$$

$$\frac{p}{p-1} \Psi(1) > \Psi(1) \geq \sum_{i \in I} c(P_i/K_i)$$

در ادامه، فرض می‌کنیم $P_1 = 1$ ، $P_1 \neq 1$ و

سرشت متناظر با آن Λ_1 از درجه ۱ باشد. اگر به ازای یک عدد اول p ، $|G/P_1K| = p^r$ ، که در آن

$I \subseteq \{i\}, 2 \leq i \leq r \geq 1$ آن‌گاه به ازای یک $\Lambda_i(1)$ در نتیجه

$$\frac{p}{p-1} \Psi(1) = \frac{p}{p-1} \Lambda_i(1) \geq c(P_i/K_i)$$

و حکم ثابت می‌شود. البته این در حالت نیز $|I| = 1$ برقرار است. لذا در ادامه، فرض می‌کنیم $|I| \geq 2$.

اگر به ازای یک عدد اول $p \neq 3$ ، $|G/P_1K| = p^r$ که $G/P_1K \cong P_2/K_2 \times P_3/K_3, 3p^r$ در آن

$$P_2/K_2 \cong C_3, P_3 \in \text{Syl}_p(G).$$

چون $p \neq 2$ لذا

$$2\Psi(1) = 2 \prod_{i \in I \setminus \{j\}} \Lambda_i(1) \geq 2 \sum_{i \in I \setminus \{j\}} \Lambda_i(1). \quad (\text{۸})$$

توجه داشته باشیم که Λ_i یک سرشت یک‌به‌یک با مقادیر صحیح برای گروه P_i/K_i است، لذا طبق لم ۱۰.۲ و قضیه ۲.۲ داریم:

$$\frac{p_i}{p_i - 1} \Lambda_i(1) \geq c(P_i/K_i).$$

که در آن p_i عامل اول $|P_i|$ است. اگر به ازای یک $1 \leq i \leq r$ داشته باشیم $5 \leq p_i \leq r$

$$2\Lambda_i(1) = 2 \cdot \frac{p_i-1}{p_i-1} \Lambda_i(1) \geq \frac{p_i+2}{p_i-1} \Lambda_i(1)$$

$$= \frac{p_i}{p_i-1} \Lambda_i(1) + \frac{2}{p_i-1} \Lambda_i(1) \geq$$

$$\frac{p_i}{p_i-1} \Lambda_i(1) + 2 \geq c(P_i/K_i) + 2 =$$

$$c(P_i/K_i) + c(P_j/K_j). \quad (\text{۹})$$

بنابراین، اگر به ازای هر $1 \leq i \leq r$ یا به ازای یک $1 \leq i \leq r$ داشته باشیم $5 \leq p_i \leq r$ آن‌گاه از

روابط $(\text{۷}) - (\text{۹})$ نتیجه می‌شود که

$$2\Psi(1) \geq \sum_{i \in I} c(P_i/K_i).$$

پس در ادامه کافی است فرض کنیم G به فرم $P_1 \times P_2$ است که در آن P_1 یک ۲-گروه و P_2 یک ۳-گروه می‌باشد به طوری که $P_1/K_1 \cong C_2$ و

$$\Lambda_1(1) = 1 \quad (\text{چون } |P_1|, |P_2| = 1,$$

$$K = K_1 \times K_2 \implies G/K$$

$$\cong P_1/K_1 \times P_2/K_2$$

$$\cong C_2 \times P_2/K_2.$$

بنا بر فرض $|P_2/K_2| \geq 3^a$ ، لذا $|G/K| \neq 6$

که در آن $a \geq 2$. حال از قضایای ۱.۲ و ۴.۲ نتیجه

می‌شود که $c(P_2/K_2) \geq 6$. بنابراین

$$2\Psi(1) = 2\Lambda_1(1)\Lambda_2(1) = 2\Lambda_2(1)$$

$$= \frac{4}{3} \left(\frac{3}{2} \Lambda_2(1) \right) \geq \frac{4}{3} c(P_2/K_2) \geq 2 +$$

$$c(P_2/K_2) = \sum_{i \in I} c(P_i/K_i).$$

(لم ۱۰.۲ و قضیه ۲.۲ را ببینید. همچنین توجه کنیم که

اگر $\frac{4}{3} u \geq 2 + u$ آن‌گاه $u \geq 6$. حال اثبات کامل است.

لم ۱۲.۲: فرض کنید $G = P_1 \times \dots \times P_r$ ، G ، تجزیه گروه پوچ توان G به صورت حاصل ضرب مستقیم

$K_i^* \neq 1$ و $\bigcap_{i=1}^s K_i = 1$ آن‌گاه ابتدا یک کران پائین برای $m(\xi)$ پیدا می‌کنیم. در بین زیرگروه‌های K_i ، یک مجموعه از کوچکترین اندازه P_1 ممکن را تحت این شرط که دارای اشتراک بدبیهی با P_1 هستند، انتخاب می‌کنیم و در صورت لزوم با شماره گذاری مجدد فرض می‌کنیم اینها متناظر با سرشناسی‌های $\psi_1, \dots, \psi_t$ هستند. در این صورت

$$\bigcap_{i=1}^t K_i \cap P_1 = 1, \quad (10)$$

و اگر $X \subseteq \{1, \dots, s\}$ که در آن $|X| < t$ ، آن‌گاه $\bigcap_{i \in X} K_i \cap P_1 \neq 1$. حالت $t = 0$ را به صورت $P_1 = 1$ تعبیر می‌کنیم.

چون G گروه پوج‌توان است و به ازای هر $1 \leq j \leq t$

$$1 \neq \bigcap_{\substack{i=1 \\ i \neq j}}^t (K_i \cap P_1) \trianglelefteq G,$$

لذا

$$\bigcap_{\substack{i=1 \\ i \neq j}}^t (K_i \cap P_1) \cap Z(G) =$$

$$\bigcap_{\substack{i=1 \\ i \neq j}}^t (K_i \cap Z(P_1)) \neq 1.$$

عضو x_j را در این اشتراک نابدیهی اختیار می‌کنیم و قرار می‌دهیم $x = x_1 \dots x_t$ در این صورت x عضوی از مرتبه ۲ در $Z(G) \setminus \bigcup_{i=1}^t K_i$ خواهد بود. بنا بر لم ۹.۲ داریم:

$\Psi_i(x) = -\Psi_i(1)$ ، $1 \leq i \leq t$ حال در صورت لزوم با شماره گذاری مجدد، فرض می‌کنیم $\psi_1, \dots, \psi_u$ دقیقاً آنهایی هستند که $\Psi_i(x) = -\Psi_i(1)$. در این صورت به ازای هر

$x \in K_i$ $u + 1 \leq i \leq s$ چون به ازای هر i ، $K_i^* \cap Z(G) \neq 1$. لذا می‌توان عضو $(x_i \in K_i^* \cap Z(G))$ از مرتبه یک عدد اول p_i را اختیار کرد. قرار می‌دهیم $x_s \dots x_{u+1} = g$. در این صورت

$$g \in Z(G) \setminus \bigcup_{i=1}^s K_i.$$

بنا بر لم ۹.۲ داریم:

$$\Psi_i(g) = \Psi_i(x) = -\Psi_i(1),$$

$$1 \leq i \leq u,$$

$$\Psi_i(g) = \Psi_i(x_i) = -\frac{1}{p_i-1} \Psi_i(1), \quad u +$$

$$1 \leq i \leq s.$$

$$\begin{aligned} \frac{3}{2} \Psi(1) &= \frac{3}{2} \Lambda_2(1) \Lambda_3(1) = \frac{3}{2} \cdot 2 \cdot \Lambda_3(1) \\ &= \Lambda_3(1) + 2 \Lambda_3(1) \geq 3 + \frac{p}{p-1} \Lambda_3(1) \\ &\geq c(P_2/K_2) + c(P_3/K_3). \end{aligned}$$

به همین ترتیب

$$\begin{aligned} \frac{p}{p-1} \Psi(1) &= \frac{p}{p-1} \cdot 2 \cdot \Lambda_3(1) \geq 3 + \\ &\frac{p}{p-1} \Lambda_3(1) \geq c(P_2/K_2) + c(P_3/K_3). \end{aligned}$$

پس در ادامه، می‌توانیم فرض کنیم

$$|G/P_1 K| \neq p^r, 3p^r.$$

در این صورت I را می‌توان به صورت اجتماع دو مجموعه مجزا از هم I_1 و I_2 نوشت که

$$\prod_{i \in I_1} \Lambda_i(1) \geq 4, \quad \prod_{i \in I_2} \Lambda_i(1) \geq 4.$$

توجه کنیم که اگر u و v دو عدد صحیح مثبت باشند که ازای هر عامل اول p از $|G/P_1 K|$ داریم:

$$\frac{p}{p-1} \Psi(1) > \Psi(1) \geq 2 \left(\prod_{i \in I_1} \Lambda_i(1) + \right.$$

$$\left. \prod_{i \in I_2} \Lambda_i(1) \right) \geq 2 \sum_{i \in I_1} \Lambda_i(1) +$$

$$2 \sum_{i \in I_2} \Lambda_i(1) \geq \sum_{i \in I} c(P_i/K_i).$$

(توجه کنیم که Λ_i یک سرشت با مقادیر صحیح برای گروه P_i/K_i است، لذا طبق لم ۱۰.۲ و قضیه ۲.۲

$$2 \Lambda_i(1) \geq (c(P_i/K_i)).$$

حال اثبات کامل است.

۳- نتایج اصلی

با استفاده از لمهای مقدماتی در بخش دوم و [۱، لم ۱۰.۲]، آماده‌ایم نتیجه اصلی این مقاله را اثبات کنیم.

اثبات قضیه ۱.۱. ۱.۰. بدون از دست دادن کلیت می‌توانیم فرض کنیم $P_1 \in \text{Syl}_2(G)$. بدبیهی است که اگر $c(G) = P_1$ ، آن‌گاه حکم به صورت $c(G) = 1$ خواهد بود.

بنا بر قضیه ۲.۲، سرشناسی‌های تحويل‌نابذیر $\psi_1, \dots, \psi_s$ از گروه G وجود دارند به طوری که

$$c(G) = \xi(1) + m(\xi),$$

$$\xi = \sum_{i=1}^s \Psi_i, \quad \Psi_i = \sum_{\sigma \in \Gamma(\psi_i)} \psi_i^\sigma,$$

و اگر به ازای هر $1 \leq i \leq s$ قرار دهیم:

$$K_i = \ker \psi_i, \quad K_i^* = \bigcap_{\substack{j=1 \\ j \neq i}}^s K_j$$

از طرفی طبق رابطه (۱۰) داریم $\bigcap_{i=1}^t (K_i \cap P_1) = 1$. بنابراین $\bigcap_{i=1}^s (M_i \cap P_1) = 1$ در نتیجه $\bigcap_{i=1}^s M_i = 1$; زیرا در غیر این صورت، عضوی مانند x از مرتبه یک عدد اول p در $\bigcap_{i=1}^s M_i$ وجود دارد. با توجه به مطالب بالا، $p \geq 5$ ولی بنا بر تعریف زیرگروه‌های M_i ، واضح است که هر M_i/K_i ۲-گروه یا ۳-گروه است. از این رو نمی‌توانند عضوی از مرتبه $p \geq 5$ داشته باشند. این نتیجه می‌دهد که $x \in \bigcap_{i=1}^s K_i = 1$ ، ولی این یک تناقض است.

به ازای هر $1 \leq i \leq s$ ، می‌دانیم

$\psi_i = \lambda_{i1} \times \dots \times \lambda_{ir}$ ، $\lambda_{ij} \in \text{Irr}(P_j)$ چون به ازای هر $1 \leq i, j \leq r$ با $i \neq j$ داریم $\ker \lambda_{ij} = K_i \cap P_j$ ، لذا $(|P_i|, |P_j|) = 1$ می‌دهیم

$T = \{i : 1 \leq i \leq u, \lambda_{ij} \neq 1_{P_j}\}$ ، و برای $2 \leq j \leq r$ تعریف می‌کنیم:

$T_j = \{i : 1 \leq i \leq u, |G/K_i| \neq 6, \lambda_{ij} \neq 1_{P_j}\}$

$\bigcup \{i : u+1 \leq i \leq s, \lambda_{ij} \neq 1_{P_j}\}$ همچنین برای هر $1 \leq i \leq s$ ۱ قرار می‌دهیم:

$T'_i = \{j : 1 \leq j \leq r, \lambda_{ij} \neq 1_{P_j}\}$. اگر $|G/K_i| \neq 6$ و $1 \leq i \leq u$ آن‌گاه بنا بر لم ۱۱.۲ داریم:

$2\Psi_i(1) \geq \sum_{j \in T'_i} c(P_j/(P_j \cap K_i)) = \sum_{j \in T'_i} c(P_j/(P_j \cap M_i)).$ (۱۴)

بنابراین (۱۲)، اگر $j \in T'_i$ آن‌گاه $|G/K_i| = 6$ و $1 \leq i \leq u$ اگر $|P_j \cap M_i| = 1$ آن‌گاه Ψ_i تنها سرشت شبه‌جایگشتی تحویل نپذیر یک‌به‌یک گروه G/K_i روی $\mathbb{Q}$ است (مثال ۶.۲ را ببینید). پس $M_i = G_3 K_i$ چون $\Psi_i(1) = 2$ لذا

$G/M_i \cong P_1/(P_1 \cap M_i) \cong C_2$. پس

$2\Psi_i(1) = 4 > c(P_1/(P_1 \cap M_i)).$ (۱۵)

در نهایت، اگر $u+1 \leq i \leq s$ آن‌گاه طبق لم ۱۲.۲ داریم:

بنابراین

$$c(G) = \xi(1) + m(\xi) \geq \xi(1) - \xi(g) \geq 2 \sum_{i=1}^u \Psi_i(1) + \sum_{i=u+1}^s \frac{p_i}{p_i-1} \Psi_i(1). \quad (۱۱)$$

زیرگروه‌های نرمال M_i از G را به صورت زیر تعریف می‌کنیم:

$$M_i = \begin{cases} G_3 K_i & 1 \leq i \leq u, |G/K_i| = 6 \\ K_i & 1 \leq i \leq u, |G/K_i| \neq 6 \\ P_1 K & u+1 \leq i \leq s, \end{cases}$$

که در آن G_3 -زیرگروه سیلوی G است. به سادگی دیده می‌شود که

$$M_i \cap P_j = \begin{cases} P_j & 1 \leq i \leq u, |G/K_i| = 6, 3 \nmid |P_j| \\ K_i \cap P_j & 1 \leq i \leq u, |G/K_i| = 6, 3 \mid |P_j| \\ K_i \cap P_j & 1 \leq i \leq u, |G/K_i| \neq 6 \\ P_1 & u+1 \leq i \leq s, j = 1 \\ K_i \cap P_j & u+1 \leq i \leq s, j \neq 1 \end{cases} \quad (۱۲)$$

در مورد آخر، P_j از مرتبه فرد است، لذا زیرگروه‌های سیلوی M_i که از مرتبه فرد هستند همگی در K_i مشمول هستند.

نشان می‌دهیم $\bigcap_{i=1}^s M_i = 1$. برای این کار، ابتدا توجه کنیم که اگر $1 \leq i \leq u$ و $|G/K_i| = 6$ آن‌گاه زیرگروه

$$\Omega_1(Z(G_3)) = \{z \in Z(G_3) : z^3 = 1\}$$

در K_i مشمول است؛ زیرا در غیر این صورت می‌توان عضو y را در $\Omega_1(Z(G_3)) \setminus K_i$ انتخاب کرد. چون $\langle xy \rangle \cap K_i = 1$ لذا $x \notin K_i$ پس با توجه به $o(xy) = 6$ و $|G/K_i| = 6$ داریم:

$$G \cong \langle xy \rangle \times K_i \cong C_6 \times K_i$$

که یک تناقض با فرض است. فرض کنیم $I = \{1, \dots, s\}$ ،

$$J = I \setminus \{1 \leq i \leq u : |G/K_i| = 6\}.$$

چون $\bigcap_{i=1}^s K_i = 1$

$$\bigcap_{i \in J} (K_i \cap Z(G_3)) = 1, \quad (۱۳)$$

ولی $\bigcap_{i \in J} (K_i \cap G_3) \trianglelefteq G$ و گروه پوج توان است. پس $\bigcap_{i \in J} (K_i \cap G_3) = 1$. این نتیجه می‌دهد

$$\bigcap_{i=1}^s (M_i \cap G_3) = 1.$$

$$\begin{aligned} \frac{p_i}{p_{i-1}} \Psi_i(1) &\geq \\ \sum_{j \in T'_i; j \geq 2} c(P_j / (P_j \cap m_i)) \\ = \sum_{j \in T'_i; j \geq 2} c(P_j / (P_j \cap M_i)). \end{aligned} \quad (16)$$

با قرار دادن روابط (۱۴) – (۱۱) در (۱۶) نتیجه می‌گیریم که

$$\begin{aligned} c(G) &\geq \sum_{i \in T} c(P_1 / (P_1 \cap M_i)) \quad (17) \\ &+ \sum_{j=2}^r \sum_{i \in T_j} c(P_j / (P_j \cap M_i)). \end{aligned}$$

توجه کنیم که $\bigcap_{i=1}^s M_i = 1$. لذا $\bigcap_{i \in T} (M_i \cap P_1) = 1$.

از این رو گروه P_1 را می‌توان در حاصل ضرب مستقیم $\text{Dr } \prod_{i \in T} P_1 / (P_1 \cap M_i)$

نشاند. بنابراین $c(P_1) \leq \sum_{i \in T} c(P_1 / (P_1 \cap M_i))$. (۱۸)

همچنین به ازای هر $j \geq 2$ ، لذا همانند بالا داریم:

$$c(P_j) \leq \sum_{i \in T_j} c(P_j / (P_j \cap M_i)). \quad (19)$$

از روابط (۱۷) – (۱۹) نتیجه می‌گیریم

$$c(G) \geq \sum_{j=1}^r c(P_j).$$

عکس تساوی فوق، به وضوح به ازای هر گروه دلخواه $G = P_1 \times \dots \times P_r$ برقرار است.

از این رو

$$c(G) = \sum_{j=1}^r c(P_j)$$

و حکم ثابت می‌شود.

groups, American Journal of Mathematics, **93**(4). 857-866.

[10] Roman, S. (2006). Field Theory. Springer-Verlag, New York.

[11] Rose, J. S. (1978). A Course on Group Theory. Cambridge University Press.

[12] Wong, W. J. (1963). Linear groups analogous to permutation groups. Journal of the Australian Mathematical Society, **3**(2), 180-184.

[13] Wong, W. J. (1964). On linear p -groups, Journal of the Australian Mathematical Society, **4**(2), 174-178.

[14] Wright, D. (1975). Degrees of minimal embeddings for some direct Products. American Journal of Mathematics, **97**(4), 897-903.

فهرست منابع

- [1] Behravesh, H. (1997). The minimal degree of a faithful quasi-permutation representation of an abelian group. Glasgow Mathematical Journal, **39**, 51-57.
- [2] Behravesh, H. (1997). Quasi-permutation representations of p -groups of class 2. Journal of London Mathematical Society, **55** (2), 251-260.
- [3] Behravesh, H., & Ghaffarzadeh, G. (2011). Minimal degree of faithful quasi-permutation representations of p -groups. Algebra Colloquium, **18** (Spec1), 843-846.
- [4] Burns, J. M., & Goldsmith, B., & Hartley, B., & Sandling, R. (1994). On quasi-permutation representations of finite groups. Glasgow Mathematical Journal, **36**, 301-308.
- [5] Easdown, D., & Praeger, C. E. (1988). On minimal faithful permutation representations of finite groups. Bulletin of the Australian Mathematical Society, **38**(2), 207-220.
- [6] Ghaffarzadeh, G., & Abbaspour, M. H. (2012). Minimal degrees of faithful quasi-permutation representations for direct product of p -groups. Proceedings-Mathematical Sciences, **122**(3), 329-334.
- [7] Isaacs, I. M. (1994). Algebra: A Graduate Course. Brooks/Cole Publishing. Pacific Grove, CA.
- [8] Isaacs, I. M. (2006). Character Theory of Finite Groups. AMS Chelsea Publishing. RI, Providence.
- [9] Johnson, D. L. (1971). Minimal permutation representations of finite